

# Instrumenty płatnicze, które można wykorzystywać jedynie w ograniczony sposób

W wyniku implementacji<sup>1</sup> PSD2<sup>2</sup> do polskiego porządku prawnego zmianie uległy regulacje dotyczące instrumentów płatniczych, które można wykorzystywać wyłącznie w ograniczony sposób. Celem niniejszej publikacji jest omówienie i ocena obecnie obowiązujących przepisów odnoszących się do tego rodzaju instrumentów płatniczych.

MICHAŁ TOROŃCZAK

## **Ratio legis zmian w przepisach**

Przepisy PSD1<sup>3</sup> zakładały, że poza reżimem usług płatniczych miały pozostać usługi oparte na instrumentach, które można wykorzystywać w celu nabycia towarów lub usług wyłącznie w pomieszczeniach wykorzystywanych przez wydawcę lub na podstawie umowy handlowej z wydawcą w ramach ograniczonej sieci dostawców usług albo w odniesieniu do ograniczonego asortymentu towarów lub usług (art. 3 lit. k PSD1). Jak jednak zauważono w pkt. 13 preambuły PSD2, **takie ujęcie instrumentów płatniczych ograniczonego zasięgu nie zdało egzaminu w praktyce. Nierzadko bowiem działalność związana z płatnościami objęta wyłączeniem odnoszącym się do ograniczonej sieci obejmowała znaczące wolumeny i wartości płatności oraz oferowała konsumentom setki lub tysiące różnych produktów i usług.** To zaś, jak stwierdził prawodawca europejski, pozostawało w sprzeczności z celem powyższego wyłączenia i wiązało się z większymi ryzykami oraz brakiem ochrony prawnej dla użytkowników usług płatniczych, zwłaszcza konsumentów, jak również stawiało w wyrażnie niekorzystnym położeniu regulowanych uczestników rynku.

Porównanie przepisów dotyczących instrumentów płatniczych ograniczonego zasięgu zawartych w PSD1 i PSD2 prowadzi do wniosku, że

<sup>1</sup> Ustawa z 10.05.2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1075).

<sup>2</sup> Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z 25.11.2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/W (Dz.U. UE L nr 337, s. 35), dalej: „PSD2”.

<sup>3</sup> Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.11.2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. UE L nr 319, s. 1), dalej: „PSD1”.